

The Signal 2011. November, 4.

Pattantyús Tamás és Ádám írása: Milyen munkaerőre van szükség (2. rész)

Alcím: Itt és most

Az Associated Press egy új keletű főcíme szerint Connecticutban szinte könyörögni kell, hogy valaki gyártósori munkát végezzen. Ez a modern korunk jellegzetessége. A Connecticuti Üzleti és Ipari Egyesületi Oktatási Alapítvány felmérése szerint 1000 betöltetlen gyártó munkahely van. A connecticai Manchesterben a GE Aviation (repülőforgalmi) gyár jelenleg két műszakban, műszakonként 170-170 embert foglalkoztatva üzemel, de tervezi egy harmadik műszak elindítását. CNC gépkezelőkre lenne szüksége. Fizetésként 19 dolláros kezdő órabért ajánl, ami éves szinten majdnem 40000 dollárt (kb. 9 millió forint) jelent. Egy fiatalnak kezdésnek ez egy kezdő kitűnő fizetés.

A GE-nek szüksége lenne tapasztalt munkaerőre, olyanokra, akik azonnal munkába tudnak állni. Nem csak a cégeknek, hanem a munkaközvetítő cégeknek is nehézséget okoz, hogy betöltsék ezeket a pozíciókat. Ki fog Connecticutba költözni, hogy ott dolgozzon? Senkit sem érdekel? Miért nem? Oh, igen. Connecticutban magas adókulcsok vannak és magasak a megélhetési költségek is. Meglepően hasonlít Kaliforniához.

Ha egy végzett CNC szakember lennék, aki Dél-Dakotában lakik – ahol kitűnően lehet halászni és vadászni – ahol szintén sok CNC szakembert keresnek és ahol az adók és a megélhetési költségek alacsonyak, miért gondolkodnék azon, hogy Manchesterbe költözzek?

Santa Claitaban is hasonló helyzet van, mint Manchesterben. Az olyan államok, ahol magasak az adókulcsok – pl.: Connecticut, Kalifornia – képtelenek magukhoz csábítani tehetséges külföldieket. Nincs más választásuk, maguknak kell képezniük őket. A santa claritai gyártó cégek már évek óta folyamatosan teszik közzé a hirdetéseiket, amelyekben képzett CNC gépkezelőket keresnek. Így próbálnak meg képzett munkaerőt találni. A san fernando völgyi géptulajdonosok is hasonló problémáról számolnak be.

Csak úgy tudnak betölteni egy CNS gépkezelői álláshelyet Kaliforniában, ha úgymond ellopják a más cégnek dolgozó embereket. Ezt úgy tudják megtenni, hogy magasabb fizetést, magasabb juttatásokat, jobb munkafeltételeket és rövidebb ingázással eltöltött időt kínálnak. Dél-Kaliforniában a CNC gépkezelők, nem a CNC műszerészek éves fizetése elérheti a 60-70000 dollárt. (kb. 13-15 millió HUF évente)

Az Egyesült Államok munkaerőpiacán kialakult egy szakadék. Hárommillió betöltetlen munkahely van, a munkanélküliségi ráta pedig igen nagy. Miért van az, hogy annyi a jó fizetést ígérő betöltetlen munkahely és miért van annyi állástalan fiatal, aki képtelen munkát találni? Hol fogja tudni a GE a CNCs munkásait? A társadalmunknak kell választ adnia erre a kérdésre.

Bizonyos értelemben Santa Clarita is jól kezeli a dolgot. Helyben képzett tehetséges emberekkel szeretnék feltölteni az álláshelyeket, ezért összefogtak. A Center for Advanced Competitive Technologies (versenyképes szakmák oktatása) cég, a College (főiskola) of the Canyos támogatásával és az Aerospace Dynamics Inc. gyakorlati hely biztosításával vesz részt a projectben. Aki részt vesz a képzésben, az csúcstechnológiákkal ismerkedhet meg és még ösztöndíjért is pályázhat a szakmai gyakorlati helyen. A helyi oktatóknak és cégvezetőknek köszönhetően, akik hosszú távon gondolkodnak, ez egy jó megoldásnak tűnik.

A bosszantó munkaerő piaci szakadék még mindig nem szűnik meg. A probléma forrása több összetevőből áll, beleértve a külföldi és hazai versenyeket, a kormányzati politikát, a fizetés és a megélhetési költségek arányát és a képességeket, amelyek a munkavégzéshez kellenek. A gyártómunkát még mindig koszosnak és „nem mókásnak” látják a fiatalok. A középiskolából kikerülő, rosszul képzett emberek is nagy terhet jelentenek. A végzősök nagy százaléka nem tud egyszerű utasításokat elolvasni és értelmezni, nem tud összefüggő mondatokat alkotni és nehézségeik vannak a négy matematikai művelettel is.

A cikkünk harmadik részében megvizsgáljuk majd, hogy mit tanítsunk diákjainknak. Teljes körűen fel kell készítenünk a jövő generációját arra, hogy betöltsék ezeket a jól-fizető álláshelyeket, mert máskülönben a társadalmi jólét hanyatlani fog.

Városok, államos és országok is versenyeznek egymással.

Néhány jól teljesítő ország. Gondoljunk Németországra, vagy Japánra, a 2. ill. a 3. vezető gazdaságra a világon. Mindkettőnek kevés természeti kincse van, de megértették, hogy jólétet csak úgy tudnak teremteni, ha a nyersanyagokból hasznos termékeket állítanak elő. Csak gyártóiparuk van. Magas oktatási standardjaik vannak, hogy a következő generációkat felkészítsék a nehéz feladatok megoldására.

Sikeres állam. Dél-Dakota alacsony adókulcsokkal és képzett munkaerővel bírja rá a termelő cégeket, hogy költözzenek oda, azaz anyagilag ösztönzi őket. Az oktatók és a cégek együtt működnek a képzés folyamán és állást biztosítanak a végzett diákoknak.

Sikeres város: Győr. Utolsó példaként Győrt említjük, ahol a képzett munkaerővel csábították a városba az Audi TT és A4 gyártását.

A gyártóipar hosszú-távú beruházást igényel, mint lehetőségek, mint emberek terén. Ez viszont stabil politikai és adórendszert követel. Santa Clarita és Kalifornia tanulhat ezekből a példákból?

Tom: egy nyugdíjas villamosmérnök

Andy: cégtulajdonos a Strategic Modularity Inc.-nél.